

Wymagania edukacyjne z geografii w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Legionowie

Wymagania edukacyjne są spójne z podstawą programową w zakresie nauczania geografii oraz przyjętymi do realizacji przez *Zespół nauczycieli geografii* programami nauczania.

Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy zawarte w Statucie szkoły.

Uwzględniają elementy wiedzy i umiejętności przedmiotowych zawartych w „Planach wynikowych: *Oblicza geografii.*” Plany wynikowe są dostępne dla uczniów i rodziców na stronach internetowych Wydawnictwa Nowa Era, a także do wglądu u nauczycieli geografii i w bibliotece szkolnej

I. Cele przedmiotowego systemu oceniania z geografii:

Celem przedmiotowego systemu oceniania jest:

- 1) Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programach nauczania.
- 2) Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- 3) Wykorzystywanie osiągnięć uczniów do planowania i doskonalenia pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.

II. Zasady ogólne

- 1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (na ich prośbę) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia zasady PZO.
- 2) Wszystkie oceny są jawne – zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
- 3) Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń (jak i rodzice – na ich prośbę) otrzymuje do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.
- 4) Oceny klasyfikacyjne ustala się w terminach i wg skali określonej w Wewnętrznych Zasadach Oceniania.
- 5) Ocena śródroczna i roczna jest efektem systematycznej pracy ucznia. Na koniec danego semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów poprawkowych. Uczeń może poprawiać oceny na zasadach określonych przez nauczyciela.
- 6) Na miesiąc przed klasyfikacją za I okres i roczną uczeń jest informowany o zagrożeniu oceną niedostateczną.
- 7) Na miesiąc przed klasyfikacją roczną uczeń jest informowany o proponowanej ocenie z przedmiotu.
- 8) Uczeń może być nieklasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do wystawienia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia.

III. Kryteria oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów z geografii:

Ocena niedostateczna:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który ma tak duże luki w posiadanych wiadomościach, że ich uzupełnienie jest trudne nawet przy pomocy nauczyciela; notorycznie nie przygotowuje się do lekcji; odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcjach; nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

Ocena dopuszczająca:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, przy czym mógłby je uzupełnić przy znacznej pomocy nauczyciela; jest bierny podczas lekcji, ale jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności i wiadomości.

Ocena dostateczna:

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował tylko wymagania programowe podstawowe, pozwalające na zrozumienie najważniejszych zagadnień; nie potrafi jednak powiązać ze sobą poszczególnych zjawisk i procesów; potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji; potrafi wykonywać proste zadania; aktywność na lekcjach jest sporadyczna.

Ocena dobra:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania programowe podstawowe oraz większość wymagań ponadpodstawowych; potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji; umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania; rozwiązuje niektóre dodatkowe zadania o większej skali trudności; poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych (umie samodzielnie odróżnić przyczyny od skutków); jest aktywny w czasie lekcji.

Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wymagania programowe podstawowe i ponadpodstawowe; sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji; samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela posługując się nabytymi umiejętnościami; wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji; rozwiązuje dodatkowe zadania o dużym stopniu trudności; potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem nie tylko z zakresu przedmiotu, ale również przedmiotów pokrewnych.

Ocena celująca

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował wszystkie wymagania programowe podstawowe i ponadpodstawowe. Uczeń potrafi wykorzystać, ale również samodzielnie docierać do różnych źródeł informacji; systematycznie wzbogaca swą wiedzę przez sięganie do literatury (książki, prasa) najnowszej z zakresu wiedzy przedmiotowej; wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania konkretnych problemów zarówno w czasie lekcji jak i pracy pozalekcyjnej; potrafi poprawnie rozumować kategoriami przyczynowo-skutkowymi; wyraża samodzielny, krytyczny stosunek do określonego zagadnienia; potrafi udowodnić swoje zdanie używając stosownej argumentacji będącej skutkiem nabytej wiedzy. Uczeń, który uzyskał tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej lub laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

IV. Formy sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów z geografii:

1) Ocenianiu podlegają:

a) wypowiedzi ustne

- dłuższa odpowiedź ucznia o której decyduje nauczyciel, ale także uczeń ma prawo zgłosić się do niej sam (raz w półroczu), przy której obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich tematów, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu, uczeń może poprosić, aby nie odpowiadać na forum klasy, tylko pisać odpowiedź na kartce;

b) aktywność

- krótka odpowiedź ucznia tzw. aktywność oceniona w skali „+” lub „-” lub w postaci oceny. Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi pięć plusów. W przypadku uzyskania czterech minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, W przypadku wyróżniającej się aktywności uczeń może na zajęciach zamiast plusa otrzymać ocenę;

c) kartkówki – obejmują materiał z trzech ostatnich tematów, nie muszą być zapowiadane;

- d) **sprawdziany** – obejmują materiał z kilku lekcji, zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, bez lekcji powtórzeniowej
- e) **prace klasowe** – obejmują większą partię materiału np. dział, poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiadane i wpisane co najmniej tydzień wcześniej;
- f) **prace domowe** – uczeń otrzymuje ocenę pozytywną z pracy domowej jeśli potrafi objaśnić sposób jej wykonania;
- g) **referaty, prezentacje multimedialne, plakaty** – samodzielnie przygotowane i zaprezentowane przez uczniów podczas lekcji lub szkolnych sesji naukowych;
- h) **udział uczniów w projektach edukacyjnych** – ocena projektu wynika z trzech elementów: efektu końcowego, wkładu ucznia w realizację projektu, oceny prezentacji;
- i) **prace dodatkowe** – praca z podręcznikiem, karty pracy ucznia, prace w grupach, przygotowanie pomocy dydaktycznych itp.

2) *Pozostałe ustalenia:*

- a) **Uczeń ma prawo** do poprawy każdej oceny pozytywnej uzyskanej z pracy klasowej w terminie do dwóch tygodni od daty oddania tej pracy (w późniejszym terminie nie będzie to możliwe); jeśli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną **ma obowiązek** w ciągu dwóch tygodni od daty tej pracy zaliczyć materiał; o formie zaliczenia decyduje nauczyciel.
- b) Jeśli uczeń ma usprawiedliwioną nieobecność na pracy klasowej **ma obowiązek** w ciągu dwóch tygodni od daty pracy klasowej zaliczyć materiał (o formie zaliczenia decyduje nauczyciel); w przypadku długotrwałej nieobecności ustala termin zaliczenia indywidualnie z nauczycielem; jeśli nieobecność jest nieusprawiedliwiona (wagary) uczeń nie ma wpływu na termin zaliczenia pracy klasowej
- c) Uczeń, który unika pisania prac lub jej poprawy nie przychodząc celowo na lekcje, nie przychodzi w określone dni lub mimo obecności w szkole odmawia napisania tej pracy otrzymuje 1 z tej pracy.
- d) Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy, stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej,
- e) Nauczyciel oddaje prace klasowe, sprawdziany i kartkówki w terminie dwóch tygodni roboczych od napisania prac (w przypadku sprawdzania prac online termin ich oddania może ulec przedłużeniu)
- f) W przypadku prac klasowych i sprawdzianów przyjmuje się skalę procentową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

100%	6 (z prac klasowych i sprawdzianów)
90% - 99%	5
75% - 89%	4
55% - 74%	3
40% - 54%	2
0% - 39%	1

Kryteria oceniania mogą być modyfikowane w zależności od :

- możliwości intelektualnych klasy
 - stopnia trudności materiału
 - rodzaju sprawdzianu (test otwarty, test wielokrotnego wyboru, test zamknięty, forma opisowa)
 - opinii PPP dla poszczególnych uczniów
- g) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć na początku lekcji (po przeczytaniu listy obecności), bez podania przyczyny, jeden raz w semestrze (przy jednej godzinie

geografii w tygodniu - **jedno** nieprzygotowanie, przy dwóch lub większej liczbie godzin-**dwa** nieprzygotowania w półroczu). Przez nieprzygotowanie się ucznia rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Zwolnienie to nie dotyczy zapowiedzianych lekcji powtórzeniowych oraz zapowiedzianych prac pisemnych i prac długoterminowych. Po wykorzystaniu limitu „nieprzygotowań” uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Nieprzygotowania uczeń może zgłaszać do czasu wystawienia zagrożeń.

- h) Uczeń, który nie pracuje podczas lekcji, nie sporządza notatek związanych z lekcją otrzymuje ocenę niedostateczną.
- i) na miesiąc przed klasyfikacją za I okres i roczną, uczniowie informowani są o zagrożeniach oceną niedostateczną,
- j) na miesiąc przed klasyfikacją roczną uczeń informowany jest o proponowanej ocenie z przedmiotu, która wynika z ocen cząstkowych i systematycznej pracy ucznia,
- k) ocena okresowa lub roczna nie musi być średnią arytmetyczną ocen cząstkowych i w ciągu 2 tygodni (do rady klasyfikacyjnej) może ulec zmianie; decydującym czynnikiem w tej kwestii będzie frekwencja i stosunek ucznia do nauki,
- l) uczeń ma być przygotowany na każde zajęcia; w wyjątkowych i niepowtarzających się zbyt często sytuacjach losowych nauczyciel uwzględni nieprzygotowanie ucznia, lecz nie może to być na zapowiedzianych pracach pisemnych; nie wprowadza się liczby nieprzygotowań.

Praca samodzielna – oznaczenia:

- oznaczenie **R** – samodzielne przygotowanie i zaprezentowanie określonego zagadnienia w formie np. referatu, prezentacji multimedialnej, plakatu;
- oznaczenie **P** – udział i zaangażowanie w projekty edukacyjne dobrowolnie zainicjowane przez uczniów lub narzucone przez nauczyciela;
- oznaczenie **Pd** – dodatkowa praca ucznia wykonana w domu – np. pomoc dydaktyczna, praca domowa;
- oznaczenie **Ćw** – zadania sprawdzające umiejętności ucznia (np. prace na mapach konturowych, sporządzanie diagramów, wykresów itp.)

V. Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych.

W terminie i formie określonej w *Statucie szkoły* uczeń i jego rodzice otrzymują informacje o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych. Uczeń ma prawo do poprawy każdej przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Uzyskanie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna jest możliwe po spełnieniu przez ucznia warunków zawartych w Statucie szkoły: 1) ilość nieusprawiedliwionych godzin nieobecności nie przekracza 10%; 2) ilość nieobecności na zajęciach nie przekracza 25%; 3) uczeń wykorzystał możliwości poprawy prac klasowych przewidziane w *Wymaganiach edukacyjnych z geografii*; 4) uczeń reprezentował właściwą postawę i pracował na zajęciach;

- Egzamin składa się z dwóch części:
 - część pisemna to sprawdzian wiadomości, trwający 30 minut i oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie II,
 - część ustna to odpowiedź na trzy pytania zawarte w wylosowanym przez ucznia zestawie.
- Ostateczna ocena jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez ucznia z obu części egzaminu.

VI. Zaliczanie materiału z I semestru w przypadku uzyskania przez ucznia oceny niedostatecznej

- Uczeń otrzymuje od nauczyciela zakres wymagań obowiązujący do zaliczenia.
- Uczeń jest zobowiązany do zaliczenia, przewidzianych programem treści, w terminie i formie ustalonej z nauczycielem.

VII. Egzaminy poprawkowe.

- Uczeń może zdawać egzamin poprawkowy na zasadach określonych w Statucie.
- W ostatnim dniu zajęć dydaktycznych uczeń otrzymuje od nauczyciela zestaw zagadnień na egzamin poprawkowy.
- Egzamin składa się z dwóch części:
 - część pisemna to sprawdzian wiadomości, trwający 30 minut i oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie II,
 - część ustna to odpowiedź na trzy pytania zawarte w wylosowanym przez ucznia zestawie.
- Ostateczna ocena jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez ucznia z obu części egzaminu.

VIII. Egzamin klasyfikacyjny

- Uczeń może nie być klasyfikowany z przedmiotu, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej/ rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczony na te zajęcia odpowiednio w półroczu za które przeprowadzana jest klasyfikacja.
- Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej/nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny na zasadach określonych w *Statucie*
- Egzamin składa się z dwóch części:
 - część pisemna to sprawdzian wiadomości, trwający 30 minut i oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie II,
 - część ustna to odpowiedź na trzy pytania zawarte w wylosowanym przez ucznia zestawie.
- Ostateczna ocena jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez ucznia z obu części.

IX. Pozostałe ustalenia

- **Liczba ocen w półroczu (minimalna) :**
 - **dwie** przy jednej godzinie geografii w tygodniu,
 - **trzy** przy dwóch godzinach geografii w tygodniu,
 - **cztery** przy trzech i więcej godzinach geografii w tygodniu,
- **Oceny: śródroczna i roczna są efektem systematycznej pracy ucznia i wypadkową ocen cząstkowych uzyskiwanych przez niego w ciągu całego okresu nauki.**
- Nauczyciel może podwyższyć ocenę uczniowi, którego wysiłek oraz poczynione postępy pozwalają sądzić, iż osiągnie on lepsze efekty.
- **Oceny: śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną. Waga ocen cząstkowych jest różna, najbardziej znaczące są oceny z prac klasowych.**
- **Na miesiąc przed radą klasyfikacyjną (śródroczną i roczną) uczeń i jego rodzice otrzymują informację o zagrożeniu oceną niedostateczną. Uczeń może poprawiać oceny zgodnie z wcześniejszym zapisem.**
- **Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej uczeń i jego rodzice otrzymują informację o proponowanej ocenie rocznej. Uczeń może poprawiać oceny zgodnie z wcześniejszym zapisem.**
- **W terminie wyznaczonym przez Dyrektora szkoły *Statucie szkoły* , przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej, ustnie informujemy ucznia (za jego pośrednictwem, rodziców) o przewidywanej ocenie.**